

prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (C.Crețu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N.Simciuc, I.Țurcan, Iu.Cotruță)

DECIZIE

01 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând cererea de recurs declarată de Zama Vladimir,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Zama Nelea
împotriva lui Zama Vladimir cu privire la desfacerea căsătoriei și încasarea pensiei de
întreținere pentru copilul minor,

împotriva deciziei din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul depus de Zama Vladimir, a fost admis apelul depus de Zama Nelea și a
fost modificată hotărârea din 15 noiembrie 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul
Ialoveni,

c o n s t a t ă:

La 02 iunie 2017 reclamanta Zama Nelea a depus cerere de chemare în judecată
împotriva pârâtului Zama Vladimir cu privire la desfacerea căsătoriei și încasarea
pensiei de întreținere pentru copilul minor în sumă fixă de 1000 lei lunar până la
atingerea majoratului copilului.

În motivarea acțiunii reclamanta Zama Nelea a indicat că la 12 iulie 2009 a
încheiat căsătoria cu pârâtul Zama Vladimir la Primăria Suruceni, raionul Ialoveni cu
nr.18. Din căsătorie au un copil, XXXXX, născut la XXXXX.

Reclamanta Zama Nelea a menționat că din cauza incompatibilității caracterelor,
a viziunilor diferite asupra mai multor aspecte ale vieții de cuplu, a certurilor apărute,
familia sa în continuare nu mai poate fi păstrată. Mai mult, pârâtul nu are grijă de
copil, nu se interesează de soarta acestuia și nu asigură întreținerea lui.

Reclamanta a considerat că pârâtul Zama Vladimir urmează să achite pensia de
întreținere pentru copilul minor în sumă fixă de 1000 de lei lunar, până la atingerea
majoratului copilului.

A solicitat desfacerea căsătoriei cu pârâtul Zama Vladimir precum și încasarea din
contul pârâtului în beneficiul ei a pensiei de întreținere pentru copilul minor în

mărime fixă a câte 1000 de lei lunar până la atingerea majoratului copilului, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată.

Prin hotărârea din 15 noiembrie 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, acțiunea a fost admisă parțial. S-a desfăcut căsătoria încheiată între Zama Nelea și Zama Vladimir la Primăria Suruceni, raionul Ialoveni sub nr.18. Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei s-a încasat taxa de stat de la Zama Vladimir în beneficiul statului în mărime de 1000% din salariul minim stabilit, iar Zama Nelea s-a scutit de la plata taxei de stat. S-a dispus încasarea de la Zama Vladimir în beneficiul reclamantei Zama Nelea pensia de întreținere pentru copilul minor, XXXXX în suma fixă de 500 de lei lunar, până la atingerea majoratului de către copil, începând cu data de 02.06.2017. S-au încasat de la Zama Vladimir în beneficiul statului cheltuielile aferente judecării pricinii în sumă de 150 de lei.

Prin decizia din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Zama Vladimir. S-a admis apelul declarat de Zama Nelea și s-a modificat hotărârea din 15 noiembrie 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni în partea încasării pensiei de întreținere pentru copilul minor și în partea încasării taxei de stat, majorându-se suma încasată cu titlu de pensie de întreținere pentru copilul minor de la 500 de lei pînă la 1000 de lei lunar și suma încasată cu titlu de taxă de stat de la 150 de lei pînă la 360 de lei. În rest hotărîrea s-a menținut.

La 31 mai 2018 Zama Vladimir a declarat recurs împotriva deciziei din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie stabilit cuantumul pensiei de întreținere pentru copilul minor în mărime de $\frac{1}{4}$ din pensia acestuia și anume 201,8 lei.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele necesare pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

În conformitate cu art.440 alin.(2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 25 iulie 2018 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art.444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art.432 alin.(2) lit.c) Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

Înaintând acțiunea în judecată Zama Nelea a solicitat desfacerea căsătoriei și încasarea pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor în sumă fixă de 1000 de lei lunar până la atingerea majoratului copilului.

Judecând cauza prima instanță a admis parțial acțiunea înaintată de Zama Nelea, a desfăcut căsătoria înregistrată la Primăria Suruceni, raionul Ialoveni sub nr.18 între Zama Nelea și Zama Vladimir, a dispus încasarea de la Zama Vladimir în beneficiul reclamantei Zama Nelea a pensiei de întreținere pentru copilul minor, XXXXX în suma fixă de 500 de lei lunar, până la atingerea majoratului de către copil, începând cu data de 02.06.2017.

Instanța de apel, verificând temeinicia și legalitatea hotărârii primei instanțe a respins apelul declarat de Zama Vladimir, a admis apelul declarat de Zama Nelea și a modificat hotărârea din 15 noiembrie 2017 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni în partea încasării pensiei pentru întreținerea copilului minor și în partea încasării taxei de stat, majorând suma încasată cu titlu de pensie pentru întreținerea copilului minor de la 500 de lei pînă la 1000 de lei lunar, și suma încasată cu titlu de taxă de stat de la 150 de lei pînă la 360 de lei. În rest hotărârea s-a menținut.

În susținerea concluziei sale instanța de apel a reținut că quantumul pensiei pentru copilul Zama Mihai în mărime fixă de 500 de lei lunar nu este suficient pentru a asigura minimumul de existență pentru un copil minor. Or, la stabilirea quantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor, urmează a fi luată în considerare starea materială a părintelui care rămâne cu copilul, cît și salariul mediu lunar pe economie, iar în anii 2016-2017, salariul mediu lunar pe economie a fost de 5050 de lei – 5600 de lei. Prin urmare, instanța de apel la stabilirea pensiei de întreținere pentru copilul minor XXXXX a dispus majorarea sumei încasate de la 500 de lei pînă la 1 000 de lei.

Colegiul civil menționează că în recurs Zama Vladimir, invocă dezacordul cu hotărârile judecătorești doar în partea quantumului pensiei încasate de la el în beneficiul intimatei pentru întreținerea copilului minor, indicând că instanțele au interpretat eronat prevederile normelor de drept material la stabilirea quantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor XXXXX, solicitând stabilirea quantumului pensiei în mărime de $\frac{1}{4}$ din pensia acestuia și anume 201,8 lei.

Astfel, actele cauzei denotă că la 12 iulie 2009 a fost încheiată căsătoria dintre Zama Vladimir și Zama Nelea, la Primăria Suruceni, raionul Ialoveni.(f.d.8)

Tot din materialele cauzei se mai atestă că din căsătoria părților s-a născut copilul XXXXX.(f.d.7)

S-a mai constatat că soții din cauza incompatibilității caracterilor, a certurilor apărute nu mai locuiesc împreună.

Conform art. 74 alin. (1) Codul Familiei, părinții sînt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

Conform art. 76 alin. (1) Codul Familiei, în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și /sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și /sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și /sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive,

încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și /sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și /sau alte venituri conform art. 75.

Raportând prevederile legale susmenționate la caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că atât prima instanță, cât și instanța de apel corect au ajuns la concluzia de a încasa de la Zama Vladimir în beneficiul Nelei Zama pensia de întreținere pentru copilul minor - XXXXX.

Totodată, având în susținere norma enunțată în coroborare cu dispozițiile art.58 alin. (1) Codul familiei, care expres prevăd că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat, instanța de recurs relevă că concluzia instanței de apel cu privire la încasarea de la Zama Vladimir a pensiei de întreținere în mărime de 1000 de lei lunar este una nejustificativă, la determinarea acestei sume nefiind luate în considerare toate circumstanțele cauzei.

Astfel, reieșind din rigorile instituite de legislator, este incontestabil că atât Zama Vladimir cât și Zama Nelea sunt obligați să contribuie în mărime egală la întreținerea copilului minor, iar când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și /sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar.

Colegiul menționează că conform informației Biroului Național de Statistică al RM, în semestrul I al anului 2017 minimul de existență pentru un copil în vârstă de 7-17 ani în medie a fost de 2005, 9 de lei.

Totodată, conform certificatului eliberat de CNAS din 22 iunie 2017, Zama Vladimir beneficiază de pensie în mărime de 807, 06 lei (suport financiar de 100 de lei). (f.d.28)

În contextul dat, nu poate fi reținut argumentul instanței de apel precum că suma de 1000 de lei lunar de la un părinte ar fi una rezonabilă deoarece, ultimul nu este angajat în câmpul muncii și nu dispune de un alt venit oficial și încasarea sumei de 1000 de lei nu numai că este împovărătoare, dar îl plasează pe recurent în situația în care acesta nu ar putea să-și onoreze obligația stabilită de instanță, deoarece unicul venit al său este pensia a cărei mărime este mai mică decât suma dispusă spre încasare de către instanța de judecată.

Mai mult ca atât, instanța de fond just a menționat că suma de 500 de lei lunar pentru întreținerea unui copil minor este reală, rezonabilă reieșind din actele prezentate la materialele cauzei.

În sensul art. 18 alin. (1) al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea

dezvoltării sale le revine în primul rând părinților, care trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Situație de acest fel este reglementată și în art.27 alin.(2) din Convenție, care prevede că părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Astfel, reglementările menționate arată că, conform legislației atât naționale cât și internaționale, ambii părinți au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreținerea copilului minor.

În acest context, solicitarea recurentului Zama Vladimir cu privire la încasarea pensiei în mărime de 201,8 lei nu este rațională și nici echitabilă.

Colegiul consideră justă soluția primei instanțe cu privire la încasarea pensiei în mărime fixă de 500 de lei lunar, suma de 1000 de lei dispusă spre încasare de către instanța de apel apreciind-o ca fiind una exagerată în raport cu situația financiară a recurentului.

În conexiunea celor relatate se constată că instanța de apel nu a calificat corect, din punct de vedere juridic, acțiunea cu care a fost investită, ce a dus la emiterea unei soluții greșite, pe când instanța de fond corect a aplicat legea materială, adoptând o hotărâre legală și întemeiată.

Față de cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, de a casa decizia instanței de apel și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Zama Vladimir.

Se casează integral decizia din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 15 noiembrie 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Zama Nelea împotriva lui Zama Vladimir cu privire la desfacerea căsătoriei și încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător

Oleg Sternioală

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru